Sähköherkät ry
Uudenmaantie 30 A 4
04410 JÄRVENPÄÄ

LAUSUNTO

25.8.2020

Hallituksen esitys, HE982020 vp
Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi.

YLEISTÄ

Infrastruktuuria ja digitaalisia palveluita rakennettaessa on huomioitava kiinteiden valokuituverkkojen saatavuus kaikkialla Suomessa. Kiinteän valokuituverkon kautta kansalaiset saavat nopean, varman ja interaktiivisen yhteyden, joka mahdollistaa kaikkien palveluiden, etätyön ja koulutuksen tasa-arvoisen toteutumisen aina syrjäseutuja myöten. Moni tekijä tukee kiinteän infran suosimista langattoman sijaan: toimintavarmuus, valokuidun vähäinen energiankulutus langattomaan teknologiaan nähden sekä terveys- ja ympäristövaikutuksiin liittyvät tunnetut ja vielä tunnistamattomat riskit. Mitä teknologian terveysvaikutuksiin tulee, valokuituun ei liity mitään sellaisia terveysvaikutusepäilyjä kuten langattomaan teknologiaan silloin, kuin valokuidun päätelaite on kiinteä modeemi, josta langaton yhteys voidaan kytkeä kokonaan pois. Etenkin 5G-verkon aikakaudella tämä on tärkeä tekijä. Nyt valokuidun päätelaitteeksi kaupataan langattomia 5G-modeemeita. On suositeltavaa, että näistä modeemeista on vaihtoehtoisesti mahdollista kytkeä pois langaton ominaisuus, jolloin verkko olisi käytettävissä ainoastaan kiinteästi, ilman 5G-ominaisuutta. Kuluttajia olisi valistettava myös päätelaitteiden (mobiililaitteiden) säteilystä nykyistä enemmän. Digitaalisen rinnalla kaikki tiedotteet olisi tarjottava myös paperisina versioina.

Digitaalisen rinnalla kaikki asiakirjat paperisena

Operaattori DNA teetti tutkimuksen suomalaisten digitaalisten palveluiden käytöstä: Suomalaiset ostavat yli 2 miljoonaa puhelinta vuosittain, arvioi tutkimuksen tehnyt kansainvälinen tutkimusyhtiö GFK. Samaan aikaan noin puoli miljoonaa ihmistä kokee jäävänsä digitaalisten palveluiden ulkopuolelle tai pelkää jäävänsä eriarvoiseen asemaan niiden käytössä, selviää tutkimuksessa. Väestön ikärakenne huomioiden, palvelut on edelleen tuotettava myös paperisina. Kaikki eivät voi käyttää digitaalisia laitteita. Väestöstä arviolta 1,5 – 13% saa eri asteisesti oireita mobiililaitteista. Koska kiinteätä teknologiaa ei ole tarjolla kaikkialla, on tiedonsaanti edellä mainituista syistä taattava paperilla. (Terveysvaikutuksista lisää alla).

LANGATTOMAN TEKNOLOGIAN TERVEYSVAIKUTUKSET JA AJASTAAN JÄLJESSÄ OLEVA IONISOIMATTOMAN SÄTEILYN LAINSÄÄDÄNTÖ

Lainsäädäntö

Kaksi europarlamentaarikkoa, Dr Klaus Bucher ja Michael Rivasi, laativat 98-sivuisen EU:lle muistion nykyisen ionisoimattoman sähkömagneettisen säteilyn lainsäädännön taustalla

vaikuttavan saksalaisen ICNIRP-komission kytkennöistä elektroniikkateollisuuteen. Raportti tuo esille, että ICNIRP-komissio ei ole teollisuudesta riippumaton organisaatio kuten mm. Suomen säteilyturvakeskus uskoo. Suomi ja monet EU-maat noudattavat ICNIRPin suosittamia raja-arvoja. Komissio ei kuitenkaan tunnusta langattomien verkkojen biologisia vaikutuksia vaan sulkee osan tieteellisestä tiedosta terveysvaikutusten arvioinnin ulkopuolelle. Biologisia vaikutuksia on havaittu sadoissa vertaisarvioiduissa tiedelehdissä julkaistuissa tutkimuksissa ja moni maa noudattaa Suomea tiukempaa lainsäädäntöä. Bucher/Rivasi-raportin johtopäätös: Euroopan komission pitäisi suunnata kaikki se taloudellinen tuki, joka nyt kanavoidaan ICNIRP-komissiolle, uuden, teollisuudesta riippumattoman organisaation perustamiseen.

https://kompetenzinitiative.com/wissenschaft/icnirp-report-conflicts-of-interest-corporate-capture-and-the-push-for-5g/

Raporttiin tutustuttuaan, Euroopan parlamentin terveys- ja elintarviketurvallisuuskomissaari Stella Kyriakides on ilmoittanut kahdelle asianajajalle, että sähkömagneettisille kentille altistumiseen liittyviä mahdollisia terveysriskejä tullaan arvioimaan uudelleen. Hän on kirjeitse ilmoittanut edellä mainituille toimijoille:'' Tämä toteutetaan yhteistyössä itsenäisten, neuvoa-antavien elinten kanssa, mikä voisi johtaa neuvoston nykyisen ICNIRPin suositukseen perustuvien ohjeistuksien tarkistamiseen.”

Terveysvaikutukset

Langattoman teknologian terveysvaikutuksista olisi käytävä nykyistä laajapohjaisempaa keskustelua Suomessakin. Monet kansanedustajista ovat tietämättömiä esim. 5G-teknologian terveys- ja ympäristöriskeistä, tai ovat niiden suhteen yksipuolisen tiedon varassa. Yhteiskunnan infra on monella tapaa haavoittuva, mikäli se rakennettaan yksinomaan langattoman teknologian varaan. Myös herkimmät alaryhmät kuten ikääntyvä väestö, lapset, sähköherkät ja henkilöt, joilla on alentunut immuniteetti, olisi infraa suunniteltaessa huomioitava. Kiinteät verkot internet- ja puhelinpalveluineen tulee yhdenvertaisuuden näkökulmasta olla kaikkien saatavilla. Alla edellä perusteltua näkemystä tukevia julkaisuja:

Suomalaislääkäreiden kansalaisaloite

11 suomalaislääkäriä on tehnyt kansalaisaloitteen 5G-verkkojen käyttöönoton lykkäämiseksi, kunnes teknologian vaikutukset luontoon ja ihmisen terveyteen on selvitetty. Jotkut valtiot ja sadat yksittäiset kaupungit/kunnat/paikkakunnat ovat päättäneet lykätä 5G-verkkon rakentamista, kunnes teknologian terveys- ja ympäristövaikutukset on selvitetty teollisuudesta riippumattomin tutkimuksin. Myös ajastaan jäljessä olevan ionisoimattoman säteilyn lainsäädännön uudistamista vaaditaan. Mainittakoon, että eri massa vastaavia aloitteita on tehty useita.

https://www.kansalaisaloite.fi/fi/aloite/6572?fbclid=IwAR1Z0GU4qE8790wPWG2097RBN3dyddXiDdPoxiY9Iys7LGeK5z6dHGxjbw8

Professoreiden Lennart Hardell ja Michael Carlberg julkaisu

Mitä tiedämme 5G-verkoista? Ruotsalaistutkijat, Lennart Hardell ja Michael Carlberg arvioivat 5G-verkkojen käyttöönottoa ja terveysvaikutuksia Oncology-tiedelehdessä kesäkuussa 2020. Abstrakti:

”Viidennen sukupolven, 5G, radiotaajuisia (RF) verkkoja on tarkoitus ottaa käyttöön maailmanlaajuisesti tutkimatta ennalta ihmisten terveydelle ja ympäristölle niistä mahdollisesti aiheutuvia riskejä. Tämä on käynnistänyt asiasta huolestunutta keskustelua useissa maissa. Euroopan unioniin (EU) syyskuussa 2017 toimitetussa vetoomuksessa, jonka yli 390 tutkijaa ja lääkäriä on tähän mennessä allekirjoittanut, pyydetään 5G: n käyttöönoton lykkäämistä, kunnes mahdolliset kielteiset vaikutukset on arvioitu asianmukaisesti. EU ei ole toistaisesi hyväksynyt tätä pyyntöä. 5G-teknologian aiheuttamien terveysriskien arviointia ei oteta huomioon myöskään Sveitsin hallituksen asiantuntijaryhmän raportissa tai kansainvälisen ionisoitumattoman säteilyn komission julkaisussa. Eturistiriidat ja sidonnaisuudet teollisuuteen näyttävät vaikuttaneen puolueellisten raporttien laatimiseen. 5G-teknologian asianmukaisen, puolueettoman riskinarvioinnin puute asettaa väestön terveydelle suuren riskin. Lisäksi näyttää siltä, että arviointikomiteoita monopolisoivien yksilöiden kartelli vahvistaa nykyisen, riskittömän paradigman säilymisen. Tällaista toimintaa pitäisi pitää tieteellisenä väärinkäytöksenä. https://www.spandidospublications.com/10.3892/%20ol.2020.11876?fbclid=IwAR0UUEJAWrwu6FZXNBcdFKjy2jScXA_iAb4GGqPDBd2tNJxGUsd9Yro8cqQ

FT, moleyylibiologi Dariusz Leszczynskin katsausartikkeli

Säteilyturvakeskuksessa aiemmin tutkimusprofessorina toimineen molekyylibiologi, FT Dariusz Leszczynskin katsausartikkeli 5G-verkkojen vaikutuksesta ihmisen terveyteen on julkaistu Environmental Health-tiedelehdessä. Abstrakti: ”Meneillään oleva langattoman 5G-viestintäteknologian käyttöönotto on herättänyt keskustelua teknologian terveysvaikutuksista, koska 5G-laitteiden ja verkkojen tuottama säteily on uuden tyyppistä (millimetriaallot). Asia huolestuttaa osaa kuluttajista, koska laitteita käytetään lähellä kehoa. Iho on silmien lisäksi ainoa elin, joka altistuu suoraan 5G-teknologian tuottamille millimetriaalloille. Tieteellinen näyttö millimetriaaltojen mahdollisista vaikutuksista ihoon ja ihosoluihin koostuu tällä hetkellä kuitenkin vain noin 99 tutkimuksesta. Ajatellen millimeriaalloille altistumista, tämänhetkinen tieteellinen näyttö ei riitä tiedepohjaisten altistumisrajojen määrittämiseen ja tiedepohjaisen terveyspolitiikan kehittämiseen. Tällä hetkellä ei ole tarjolla riittävästi laadukasta tutkimusta, joten 5G:n käyttöönotossa tulisi harkita varovaisuusperiaatetta, kunnes kyetään arvioimaan terveysriskien mahdollisuus suuntaan tai toiseen.”

https://www.degruyter.com/view/journals/reveh/ahead-of-print/article-10.1515-reveh-2020-0056/article-10.1515-reveh-2020-0056.xml?tab_body=abstract

Kuluttajalaki velvoittaa kertomaan kuluttajalle myös teknologian haitoista:

Ranskassa toimii lääkäri Marc Arazin perustama organisaatio, joka on paljastanut, että kännykät säteilevät arjen käyttötilanteissa (kehoa vasten) huomattavasti yli ohjearvojen. Myöskään valmistajien ilmoittamat SAR-arvot eivät läheskään aina pidä paikkaansa. Ranskan hallitus on vaatinut Euroopan unionia ryhtymään toimenpiteisiin kännyköiden mittausmenetelmien uudistamiseksi. Kuluttajansuojalaki jo nykyisellään velvoittaisi viranomaisia tiedottamaan matkapuhelimien SAR-arvoista ja vetämään pois markkinoilta puhelimia, jotka ylittävät ohjearvot. Suomessa tiedotusta olisi lisättävä, koska langaton teknologia on yleisesti lastenkin käytössä. Ranskan viranomaisen (ANFR) tuoreimman raportin mukaan Euroopan markkinoilla on muun muassa myynnissä kiinalaisvalmistajan (Xiaomin) Mi Note 10 -älypuhelinmalli, joka ylittää sallitun raja-arvon (SAR) 2 W/kg. Organisaation sivuilla on listattu monia muitakin malleja. Valmistajan ilmoittama SAR on huomattavasti alhaisempi. Ranskalainen, matkapuhelinten SAR-mittauksia

seuraava lääkäri Marc Arazin johtama organisaatio, Phonegate Alert muistuttaa, että kyse on harhaanjohtavasta markkinoinnista ja ihmisten terveyden vaarantamisesta. Aiemmin uutisoitiin, että Ranskassa jopa 60 kantajaa on jättänyt joukkokanteen kiinalaista älypuhelinvalmistajaa Xiaomia vastaan. Eikö näitä puhelimia käytetä Suomessakin?

Kuluttajalakiin on lisättävä viranomaisen velvollisuus tiedottaa matkapuhelimien todellisista SAR-arvoista ja vähänsäteilevistä malleista. Lisäksi puhelimen turvallisista käyttötavoista on vaadittava materiaalia vähittäiskauppoihin. Esimerkiksi Ranskassa ja Belgiassa näin toimitaan.

Kuluttajalakiin kielto mainostaa lapsille mobiililaitteita

Kuluttajalakiin on kirjattava myös kielto lapsiin kohdistuvasta kännykkämainonnasta, mikä on massiivista aina koulujen alkaessa ja ennen joulumyyntiä. Kuluttajalain mukaan myyjä olisi velvollinen kertomaan totuudenmukaisesti mobiilisäteilyn vaikutuksista esimerkiksi lasten aivojen kehitykseen, mitä nyt ei tapahdu. Kun WHO:n syöväntutkimuslaitos vuonna 2011 luokitteli radiotaajuudet kategoriaan 2B, ”mahdollisesti karsinogeeninen”, se muistutti erityisesti lasten herkkyydestä ja siitä, että lapsen aivot absorboivat säteilyä huomattavasti aikuisen aivoja enemmän. Moni tiedemies on nykyisin sillä kannalla, että luokitusta tulisi tiukentaa kategoriaan 2A, ”todennäköisesti karsinogeeninen” tai kategoriaan 1 ”karsinogeeninen”. Myös naapurimaassamme Venäjällä on lasten langattomaan teknologian käyttöön otettu tiukempi linja. Venäjän terveysministeriö suosittelee WiFin ja älypuhelinten kieltoa peruskouluissa lasten aivojen kehityksen ja heidän myöhemmän lisääntymisterveytensä suojaamiseksi. Venäjällä on aiemmin paljon tutkittu mobiililaitteiden vaikutuksia lasten ja nuorten aivojen kehitykseen, käyttäytymiseen ja oppimiseen.

https://www.phonegatealert.org/en

Sähköherkät ry

Erja Tamminen